

Rotterdam, 4 juni 2013.

Onderwerp:

Beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid N. El Ouali (GroenLinks) over tegenprestatie naar vermogen.

Aan de Gemeenteraad.

Op 26 maart 2013 stelde het raadslid N. El Ouali (GroenLinks) ons schriftelijke vragen over tegenprestatie naar vermogen.

Inleidend wordt gesteld:

“De rechtbank in Middelburg heeft op 25 maart uitgesproken dat gemeenten mensen in de bijstand niet onbeperkt vrijwilligerswerk mogen laten uitvoeren als tegenprestatie voor hun uitkering. Het mag enkel gaan om kleine gemeenschapsdiensten van maximaal een paar uur per dag of week, die niet bestaan uit reguliere arbeid en die niet leiden tot verdringing op de arbeidsmarkt. Ook moet bij het aanvaarden van vrijwilligerswerk in alle gevallen rekening worden gehouden met individuele omstandigheden zoals werkervaring, leeftijd, opleiding en andere relevante persoonlijke omstandigheden. Tot slot mogen werkzaamheden enkel van korte duur zijn (beperkte omvang) en moet volledig duidelijk zijn welke werkzaamheden onder de tegenprestatie vallen.

Rotterdam vraagt van mensen in de bijstand echter om tenminste 20 uur per week vrijwillig werkzaamheden te verrichten als tegenprestatie voor de bijstandsuitkering. Dat lijkt in strijd met de rechterlijke uitspraak, die immers voorschrijft dat mensen maximaal tien uur aan het werk gezet kunnen worden als tegenprestatie, analoog aan de kabinetsnotitie "Wat gaat er veranderen in de wet WWB", over de inzet van het middel 'maatschappelijke inspanning'.

Verder zijn werkzaamheden die Rotterdammers verrichten zonder einddatum, waardoor de tegenprestatie lijkt op een participatieplaats, en wat in strijd is met het uitgangspunt dat de opgelegde onbezoldigde werkzaamheden in duur en tijd beperkt moeten zijn. Ook zoekt Rotterdam naar alternatieven voor invulling van de maatschappelijke inspanning, indien er onvoldoende vrijwilligerswerk voorhanden is. GroenLinks vraagt zich af of dit niet strijdig is met artikel 9, eerste lid (onder c), waarin staat dat onbeloonde maatschappelijke inzet niet mag leiden tot verdringing. Tot slot wil Rotterdam het aantal deelnemers zonder meerkosten uitbreiden door te kiezen voor een groepsaanpak, wat in strijd zou kunnen zijn met de eis voor een individuele afweging bij het bepalen van de te verrichten werkzaamheden.”

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van de rechtsbank in Middelburg met zaaknummer AWB 12/3649 WWB?

Antwoord:

Ja, het college heeft hiervan kennisgenomen.

Vraag 2:

Wilt u de huidige Rotterdamse praktijk toetsen aan deze uitspraak en uw bevindingen delen met de raad? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer kunnen we een brief tegemoet zien met uw bevindingen en eventuele voorstellen voor aanpassing van het Rotterdamse beleid?

Antwoord:

De uitspraak van de rechtbank in Middelburg heeft betrekking op een beroep dat een WWB-ontvanger heeft ingesteld inzake een werkstageovereenkomst, die is aangeboden door de uitvoerder van de Gemeenschappelijke Regeling van drie gemeenten die onder meer verantwoordelijk is voor de uitvoering van WWB en WSW. De WWB-ontvanger heeft aangegeven de overeenkomst niet te willen ondertekenen op grond waarvan een maatregel is opgelegd. Er is met name bezwaar gemaakt met betrekking tot de volgende punten:

- de omvang van de werkzaamheden, te weten 32 uur per week voor de duur van 1 jaar;
 - er is geen rekening gehouden met de individuele omstandigheden van een uitkeringsontvanger;
 - er is geen rekening gehouden met de eis van individuele afweging;
 - er is in de door de uitvoerder van de Gemeenschappelijke Regeling aangeboden overeenkomst geen enkele omschrijving gegeven van de te verrichten werkzaamheden.
- De rechtbank heeft geoordeeld dat de aangeboden stageovereenkomst niet kan worden aangemerkt als een tegenprestatie naar vermogen als bedoeld in artikel 9, eerste lid (onder c) van de WWB. Het beroep is door de rechtbank gegrond verklaard en besloten is het besluit te vernietigen.

De Rotterdamse praktijk van het leveren van een tegenprestatie door werkzoekenden met een WWB-uitkering is anders dan de bovengenoemde casus van de Gemeenschappelijke Regeling. In Rotterdam wordt onder de noemer van Maatschappelijke Inspanning een tegenprestatie gevraagd aan werkzoekenden voor tenminste 20 uur per week of naar vermogen. Ontheffing kan worden verleend op sociale of medische gronden. Er wordt rekening gehouden met individuele omstandigheden en de mogelijkheden van een vrijwilligersorganisatie, die vrijwilligerswerk biedt. Werkzoekenden kunnen zelf met voorstellen komen voor het leveren van een maatschappelijke inspanning, bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk of mantelzorg. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de individuele wensen van de werkzoekende. Als een werkzoekende voor vrijwilligerswerk bij een organisatie kiest, wordt verzocht om een vrijwilligersovereenkomst tussen de vrijwilligersorganisatie en de werkzoekende. De aard van de werkzaamheden wordt in onderling overleg bepaald, waarbij rekening wordt gehouden met wensen en mogelijkheden van de vrijwilligersorganisatie en die van de individuele werkzoekende. De afspraken worden vastgelegd in een trajectplan door de gemeente, zoals dat in alle gevallen met werkzoekenden wordt vastgelegd. Er is geen sprake van een werkstageovereenkomst met de gemeente zoals het geval is in de beoordeelde casus door de rechtbank in Middelburg.

Vraag 3:

Bent u het met GroenLinks eens dat we n.a.v. de uitspraak de Rotterdamse eis van minimaal twintig uur maatschappelijke inspanning moeten verlagen naar maximaal tien uur per week? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Zoals hierboven staat beschreven, zien wij geen aanleiding om het beleid met betrekking tot maatschappelijke inspanning te wijzigen. Het Rotterdamse beleid inzake

tegenprestatie/maatschappelijke inspanning past binnen de kaders van de wet, zoals vastgelegd in artikel 9 van de Wet Werk en Bijstand.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

De burgemeester,

Ph. F. M. Raets

A. Aboutaleb

